

Sveriges sista proviantbod guldgruva för varvsanställda

Ingen sprakande neonskylt talar om var affären ligger. Inga braskande annonser lockar med extra-pris och specialarrangemang. Ändå är det nästan alltid full fart i den lilla oansenliga butiken. En butik som med åren blivit en "guldgruva" för försvars- och varvsanställda.

Det handlar om den sista kvarvarande proviantboden i Sverige, Marinens Proviantbod i Karlskrona. Nästan inklämd under den väldiga kasernen på Sparre ligger den nere vid bron över Stumholmskanalen. Där har Provianten haft sina lokaler sedan 1930, då man flyttade ur källaren på Sjöofficersmässen, till ständig glädje för kunderna, och avund för många andra.

LAGTS NER

Och egentligen skulle Provianten ha lagts ner redan 1973, vet intendenten Hans Brandrup-Wognsen på Örlogsbasen att berätta.

– Det fanns beslut om att lägga ner både livsmedelsindustrin på Stumholmen och proviantboden, säger intendent Brandrup-Wognsen. Men i samma veva lades andra livsmedelsfabriker ner i Karlskrona och då kom andra aspekter på våra anläggningar.

– Arbetsmarknadspolitiska skäl gjorde då att vi fick leva vidare, och det har gått bra.

OMDISKUTERAD

Proviantens framtid har alltid varit omdiskuterad.

– Redan när jag började arbeta här för 20 år sedan så gick det nedläggningsrykten, berättar föreståndarinnan Elsa-Greta Malm-

Inte mer? Många handlar på Provianten för de låga prisernas skull.

gren som tillsammans med två heltids- och tre halvtidsanställda sköter boden.

– Men ingenting har hänt på mina tjugo år, och jag hoppas att vi kan fortsätta med affären också i framtiden, menar Elsa-Greta Malmgren.

BILLIG!

Och Proviantboden har också visat att den är befogad. Trots storvaruhus behåller den sin kundkrets på ca 3500 – och ligger fortfarande betydligt under i sin prissättning.

Hur kan då Provianten vara så billig?

– Främsta orsaken är att den mat som säljs kommer ur Örlogsbasens förråd, vi vill hålla en viss omsättning, och det gör att vi får del av de stora rabatter som stora försvarsinköp ger, menar in-

tendent Brandrup-Wognsen. Men också små omkostnader bidrar till att hålla priserna nere. Provianten ska inte heller drivas med vinst. Priserna är satta så att omkostnaderna skall täckas, och blir det något överskott investeras det i affären.

Men provianten är också mer än en vanlig liten affär. Det är en mötesplats för många – och förhållandet kund-expedit är lite annorlunda.

– Vi är vänner allesammans, menar Elsa-Greta Malmgren, och det i sin tur skapar en mycket trivsamt atmosfär.

– Fast det är klart, ibland tycker vi det är lite trångt här inne, säger Elsa-Greta och tittar sig om i de små lokalerna. Vi kan ju inte exponera våra varor som

Välkommen till Provianten, hälsar föreståndarinnan Elsa-Greta Malmgren.

andra affärer så mer utrymme hade inte skadat.

– Tråkigt att vi inte var mer påstridiga på den punkten när hela kasernen renoverades för några år sedan, menar Brandrup-Wognsen. Då hade vi haft en möjlighet att få större utrymme.

Och trots lördags-trängsel och köbildning så går vi gärna på Provianten. Inte minst för de 1000-lappar som Elsa-Greta och hennes kamrater hjälper oss att spara varje år. Men hur ska det bli i framtiden? Intendent Brandrup-Wognsen är inte lika optimistisk som föreståndarinnan Elsa-Greta Malmgren.

– Jag tror vi får svårigheter när våra stora pensionsavgångar börjar 1978, säger Brandrup-Wognsen. Då kommer en stor del av ar-

betarstyrkan vid livsmedelsindustrierna att gå i pension. Om vi kan ersätta den är tveksamt. Och tvingas vi stänga på Stumholmen så försvinner också en del av motiveringen till Proviantboden.

FINNS HOPP

– Man kan inte heller längre använda beredskaps-skäl som motivering för Kronans egen livsmedelsproduktion.

Trots att Kronan kanske inte i längden kan driva Provianten vidare så finns det ändå ett visst hopp.

En av förutsättningarna är dock att kunderna ökar sina inköp.

– Förra gången det var aktuellt att lägga ner Provianten så började krafter sättas igång för att skapa en

kooperativ ersättare, minns Brandrup-Wognsen. Då tänkte man att slå sig ihop och driva Provianten i egen regi.

Det kanske blir framtidens melodi för vår Provianten – för visst skulle det kännas om Proviantboden och Elsa-Greta och hennes kamrater försvann.

Den manuella kött-disken är en av Proviantens stora dragplåster.

Att få handla på Provianten är en förmån för anställda vid Karlskronavarvet – och ett arv vi fått med oss från vår försvarstid. För att du ska få handla där

krävs dock att du har ett speciellt inköpskort. Det får du enklast om du tar kontakt med Nils Åstrand på Personalfunktionen. Han hjälper dig med kortet.

Nils träffar du på Personalfunktionen i kontorshuset, 4:e våningen, B-korridoren, eller på telefon 445.